

ENERJİ POLİTİKALARININ İFLASI

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Ankara, 27 Ocak 2006

Uzun süredir yaşanmakta olan doğal gaz krizi son günlerde etkisini daha da artırmıştır. Sanayiye verilen doğalgazın kesilmesiyle bazı fabrikalar üretimlerini durdurmuşlardır. Yine elektrik kesintileri nedeniyle ve konutların ısıtılmasında da ciddi sorunlar yaşanabileceği belirtilmektedir. Söz konusu krizin gelecekte daha şiddetli olarak tekrarlayacağından kimsenin şüphesi olmamalıdır.

Konuya ilişkin olarak yıllardan beri durmaksızın yaptığımız uyarılar ülke yöneticileri tarafından dikkate alınmamıştır, alınmamaktadır. Ancak, enerji politikalarının mevcut haliyle sürdürülmesi durumunda, ülke güvenliğimiz tehdit altındadır.

Günümüzde, dünya üzerindeki tüm ülkeler enerji güvenliğini sağlamak ve maliyetlerini düşürmek amacıyla elektrik üretiminde önceliği sınırlı da olsa kendi kaynaklarına vermektedirler. Bu çerçevede, ulusal kaynakların etkin kullanımları ülkelerin enerji yönetimleri için hayati önem taşımaktadır.

Ülkemiz, toplam 8,3 milyar ton linyit rezervine sahip bulunmakta olup, kömür rezervlerinin büyüklüğü bakımından dünyada 11. sıradadır. Yine, yıllardır ihmal edilen aramalar ile yeni kömür yataklarının bulunup geliştirilme olasılığı yüksektir.

Söz konusu yatakların atıl bekletilerek elektrik üretiminde kullanılmaması akılcı değildir.

Türkiye'nin, kömür bakımından zengin ülkeler arasında, elektrik üretiminde kaynak kullanım davranışı bakımından, önemli ölçülerde farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır. Söz konusu ülkelerin tamamının, bir diğer yerli kaynağın ağırlıklı kullanımı söz konusu değilse, yerli kömürlerinin kullanımına yönelmiş oldukları görülmektedir. Bu ülkeler arasında, dış kaynağa en fazla bağımlı hale gelmiş ülke Türkiye'dir.

Uzun yıllardır ülkemizdeki enerji yönetimlerinin planlamalarında bilimsellik ya da rasyonelliğin olduğunu söylemek mümkün değildir. Ülkemizin içine girdiği ekonomik krizlerde enerji yönetimlerinin payı, ciddi olarak sorgulanmalıdır. 2005 yılında, Türkiye elektrik üretiminin % 44'ü ithal doğalgazdan üretilmiştir. Ülkemiz, doğalgazı satın aldığı Rusya'dan bile daha yüksek oranda elektrik üretiminde doğalgaz kullanmaktadır. Tamamen yurtdışına bağımlı olduğumuz doğal gazın 1985 yılında % 1 bile olmayan payının hızla yükselmesi, enerjide dışa bağımlılığımızı artırmış, ülkemiz muhtemel enerji krizleri karşısında savunmasız konuma getirilmiştir.

İhtiyacımız olan enerjinin, yerli kaynaklarımızdan karşılanması öncelikli hedef olmalıdır. Ülkemizde mevcut kömür ve su kaynakları enerji üretimi amacıyla yeterince değerlendirilmemektedir. Söz konusu kaynaklar kullanılmazken, doğalgaza ağırlık verilmesi son derece hatalıdır. Ülkemizde ucuz enerji üretiminin sağlanması ve bu enerjinin sürekli ve güvenilir olması bakımından yerli kaynaklarımızın kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Maden Mühendisleri Odası'nın, uzman bir meslek kuruluşu olarak yetkilileri ve vatandaşları uyarma sorumluluğu bulunmaktadır. Bu sorumluluğumuzun gereği olarak, benzerlerini defalarca yaptığımız, ancak yetkililerce bir türlü dikkate alınmak istenmeyen açıklamalarımızın bir yenisini daha kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.